

N:o 63.

Af herr **A. T. Pettersson** i Österhaninge, om skrifvelse till Kongl. Maj:t angående ändring af 7 § i förordningen om kyrkostämma m. m.

I § 6 af kongl. förordningen om kyrkostämma samt kyrko- och skolråd af den 21 mars 1862 föreskrifves, att »vid omröstningen följes på landet hvad för kommunalstämma och i stad hvad för allmän rådstuga stadgadt är i afseende på röstberäkning samt rösträttsutöfning och öfverlåtande på annan person». På denna röstgrund är beskattningen byggd, hvilket framgår af innehållet i § 35, som har följande lydelse: »De afgifter, om hvilka kyrkostämma beslutar, skola utom i de fall, för hvilka annorlunda är i lag och författning stadgadt, utgå efter den för rösträtt i kyrkostämma bestämda grund».

Detta stadgande är klart och tydligt samt lätt att tillämpa på hvarje *särskild* kyrkoförsamling, men annorlunda förhåller det sig, der två eller flera sådana äro förenade, som hafva gemensamma kyrkliga angelägenheter att afgöra och gemensamma behof att genom utdebitering fylla, och der röstgrunden är olika, såsom förhållandet är i stad och på land.

I afseende härpå innehåller § 7 i nyssnämnda kongl. förordning följande föreskrift: »Der stads- och landsförsamling eller delar deraf äro i kyrkligt afseende förenade, ega de att på kyrkostämma gemensamt öfverlägga och besluta om uppgörande af ett på denna förordning grundadt förslag rörande den blifvande röstgrunden, och skall vid denna uppgörelse den röstgrund följas, som dittills för gemensamma kyrkliga angelägenheter varit gällande. Detta förslag skall underställas Kongl. Maj:ts befallningshafvandes pröfning, börande Kongl. Maj:ts befallningshafvande, innan fastställelse meddelas, inhemta domkapitlets utlåtande».

Det tillkommer sålunda den gemensamma kyrkostämman enligt denna förordning att uppgöra ett på densamma grundadt förslag till röstgrund, hvilket sedermera underställes Konungens befallningshafvandes pröfning för stadfästelses vinnande.

Sådana mer eller mindre godtyckliga förslag beträffande röstgrunden och fördelningen af utgifterna hafva efter denna förordnings tillkomst blifvit uppgjorda, hvilka, om de också vid tiden för deras fastställande kunde hafva syntts vederbörande billiga och rättvisa, dock varit grundade på sådana förhållanden, som varit underkastade vexling och med tiden föranledt till verkliga missförhållanden, ja, rena orimligheter.

Man må därför icke förundra sig öfver att de, som kommit i sämre läge, gjort åtskilliga försök att åstadkomma ändringar i de fastställda röst-rätts- och fördelningsgrunderna, försök, som merendels hafva strandat på den bestämmelsen i ofvannämnda paragraf, att vid omröstningen om ett sådant ändringsförslag »den röstgrund skall följas, som *dittills* varit gällande i kyrkliga angelägenheter», hvarvid de, som suttit inne med fördelen, icke hafva godvilligt velat lemna den ifrån sig, hvaraf följderna blifvit upprepade besvär och klagomål, ärendets återförvisande till ny behandling förutom allt annat obehag. Det torde därför vara tid på att något göres för att öfverflytta frågan från godtycklighetens och röstväldets lösa mark till lagbundenhetens och rättvisans fasta grund, der den svagare parten kan utfå sin rätt utan att därför behöfva underkasta sig långvariga och kostsamma processer.

Svårigheter komma visserligen att möta för uppgörande af sådana allmängiltiga bestämmelser, som öfverallt kunna tillämpas, hvarför i hvarje fall en lagstiftning härutinnan bör föregås af en grundligare och mera omfattande utredning, än hvad en enskild motionär kan förebringa. Så mycket torde dock böra påpekas, att i flere af dessa öfverenskommelser är bevillningen lagd till grund för så väl röstberäkningen som beskattningen, så att en röst i staden gäller lika med tio fyrkar på landet och hvardera parten deltagar i de å gemensam kyrkostämma beslutade afgifter i förhållande till totalbeloppet af den senast fastställda bevillningen, men äfven härutinnan torde åtskilliga modifikationer vara af nöden, särskildt beträffande reducering af rösträtten på landet i likhet med den reduktion, som eger rum i stad.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen måtte besluta att i skrifvelse till Kongl. Maj:t anhålla, det täcktes Kongl. Maj:t låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag om

ändrad lydelse af § 7 i kongl. förordningen om kyrkostämma samt kyrko- och skolråd af den 21 mars 1862 i syfte att erhålla en i lag stadgad grund för rösträtten mellan stad och land, afsedd att gälla der stads- och landsförsamling eller delar deraf äro i kyrkligt afseende förenade.

Stockholm den 26 januari 1899.

Aug. Pettersson,
Österhanninge.

N:o 64.

Af herr **K. E. Holmgren** i Hillebola, om ändring af 56 §
bankoreglementet.

Granskningen af riksbankskontorens i orterna räkenskaper och förvaltning verkställes på grund af stadgandet i § 56 mom. 1 i bankoreglementet genom fyra personer, af hvilka Riksdagens kamrar utse hvardera två jemte lika antal suppleanter för dem. Någon annan föreskrift om dessa val än den i bankoreglementet meddelade finnes icke.

Det nuvarande sättet för val af ifrågavarande revisorer kan i vissa fall anses mindre lämpligt och medför flera olägenheter, hvilka ökas i den mån afdelningskontorens antal växer. Inom kamrarne äro för det stora flertalet af ledamöterna förhållandena vid afdelningskontoren mindre kända, och svårigheten att bedöma personers lämplighet till befattning som revisor kan lätteligen förorsaka, att mången riksdagsman undandraget sig deltaga uti dylika val, hvilka ock, enligt hvad erfarenheten synes gifva vid handen, i allmänhet ej följts med någon särskild uppmärksamhet och icke utan skäl torde hafva ansetts ganska besvärliga och tidsödande för kamrarne. Så t. ex. finner man af kamrarnes protokoll, att antalet uti ifrågavarande